

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.
(підпис)

«___» травня 2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Теоретичні і практичні аспекти обліку та контролю стану і руху
готової продукції»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН 4 курс 1 група

Возняк Яна Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Нікуліна Тетяна Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Облік готової продукції: теоретичний аспект	6
1.1. Поняття готової продукції, її оцінка та класифікація.....	6
1.2. Облік стану та руху готової продукції на складі і в бухгалтерії.....	15
1.3. Загальна схема формування фінансового результату від реалізації готової продукції.....	23
1.4. Проблемні питання обліку формування фінансових результатів від реалізації готової продукції.....	26
РОЗДІЛ 2. Облік стану та руху готової продукції на об'єкті дослідження	32
2.1. Загальна характеристика базового підприємства.....	32
2.2. Особливості обліку операцій з готовою продукцією на об'єкті дослідження.....	35
2.3. Економічний аналіз основних показників діяльності підприємства.....	46
РОЗДІЛ 3. Контроль стану та руху готової продукції: теорія і практика	51
3.1. Мета, завдання та види контролю стану і руху готової продукції.....	51
3.2. Особливості аудиту стану та руху готової продукції.....	57
3.3. Можливі шляхи удосконалення систем обліку і контролю готової продукції на об'єкті дослідження.....	69
ВИСНОВКИ	72
Список використаних джерел	76
Додатки	81

ВСТУП

Актуальність теми. Структурні зміни в економічному житті нашої країни потребують ведення обліку, здатного задовольнити потреби підприємства для оперативного управління виробництвом та збутом продукції, нових підходів до організації та методики внутрішнього та зовнішнього контролю (бухгалтерського, аудиторського) руху та збереження готової продукції, своєчасністю і правильністю розрахунків з покупцями, достовірністю фінансових результатів від реалізації продукції, оскільки виробництво та реалізація продукції є одними з основних показників діяльності підприємства.

Саме цьому для дослідження нами була обрана проблема обліку і контролю готової продукції, яка є однією з найбільш важливих, оскільки отримання прибутку можливе лише при наявності попиту на виготовлену продукцію при нормальному функціонуванні системи виробництва та збуту готової продукції. Правильний і своєчасний облік та контроль надають можливість налагоджувати цей процес, саме тому неминучі зміни в організації та методології бухгалтерського обліку.

Облік виробництва і реалізації продукції повинен бути своєчасним та об'єктивним, адже відомо, що відтепер підприємствам надане повне право самостійно вирішувати свої проблеми, шукати партнерів, канали збуту своєї продукції тощо.

Особливої актуальності проблеми обліку та контролю випуску продукції та її реалізації набувають в умовах, коли їх удосконалення стає одним з джерел економічного зростання та економічної стабільності підприємства.

У кваліфікаційній роботі розглянутий взаємозв'язок виробництва продукції, обсягу реалізації та собівартості продукції з отриманим фінансовим результатом. Адже стабільність економіки нашої країни в цілому залежить від нормальної, чітко налагодженої та ефективної роботи окремо взятих підприємств.

Кожне підприємство повинно хоча б на недалекий період прогнозувати свою діяльність. Однак, нестабільність економічного стану в Україні призводить до того, що перспективи підприємницької діяльності прогнозувати занадто важко. В таких

умовах планові завдання на багатьох підприємствах визначаються формально і, як правило, далекі від реальності, а деякі з них взагалі не планують своїх техніко-економічних показників. У таких умовах чітко налагоджена система обліку та контролю допоможе виявити невикористані резерви та спрямувати їх у потрібному напрямку.

Метою нашої роботи є вивчення сучасної методики обліку та контролю стану і руху готової продукції, дослідження теоретичних підходів до цієї проблеми в умовах ринкових відношень, виявлення актуальних питань обліку та контролю на сучасному етапі, дослідження задач, які зараз стоять перед бухгалтерами та економістами у промисловому виробництві.

Задачами кваліфікаційної роботи є: дослідження економічної сутності стану та руху готової продукції як об'єкту обліку та контролю; вивчення методики обліку та контролю готової продукції з моменту її виробництва і до випуску; дослідження обліку реалізації готової продукції у теоретичному аспекті та на конкретному промисловому підприємстві; розробка рекомендацій щодо покращення системи обліку і контролю готової продукції, що склалися у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС»; аналіз ефективності виробництва і реалізації готової продукції, загального фінансового стану підприємства.

За об'єкт дослідження нами обрано сучасний стан обліку та контролю руху готової продукції у теоретичному і практичному аспектах.

Предметом кваліфікаційної роботи є методика обліку та контролю готової продукції на прикладі ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС».

В ході дослідження нами використані наукові методи, що ґрунтуються на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах економіки. Вивчення змісту наявних методик обліку та контролю готової продукції проведено на основі чинних законодавчих актів України, інструктивних і нормативних матеріалів, періодичних видань, літературних джерел з теми дослідження, а також за допомогою таких методів і прийомів пізнання, як класифікація, порівняння, аналіз тощо.

Як інформаційна база дослідження нами були використані праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії, організації та методики обліку і контролю руху готової

продукції, економічного аналізу, законодавчі акти, нормативні документи, які регулюють питання обліку стану і руху готової продукції, навчально-методична література, наукові публікації, дані фінансової та податкової звітності, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій, облікові та звітні данні.

ВИСНОВКИ

Виробництво і реалізація продукції є одними з основних показників діяльності суб'єкта господарювання. Їх удосконалення є джерелом економічного зростання та фінансової стабільності підприємства. Це одна з найбільш важливих проблем обліку та контролю, оскільки отримання прибутку можливе лише при наявності попиту на виготовлену продукцію при нормальному функціонуванні системи виробництва та збуту готової продукції. Правильний та своєчасний облік і контроль надають можливість покращувати процес господарської діяльності підприємства. Саме тому, в умовах його діяльності одним з найважливіших питань є правильна, оптимальна організація обліку і контролю стану та руху готової продукції.

Наше дослідження у своїй практичній частині базується на матеріалах діючої практики обліку готової продукції ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС».

До головних переваг організації обліку руху готової продукції та її реалізації у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС» можна віднести повну автоматизацію обліку, яка призвела до покращення обліку готової продукції на підприємстві, полегшила роботу працівників відділу збуту та бухгалтерії, звільнила їх від виконання рутинних робіт. Слід відзначити, що програма працює у запитному режимі і розроблена спеціально для базового підприємства з урахуванням специфіки виробництва. Сформована звітність підписується та надсилається у відповідні інстанції з допомогою програми «М.Е.Дос».

Але, поряд з позитивними моментами нами було встановлено і певну кількість недоліків в організації обліку та контролю готової продукції у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС».

Одним з найбільш суттєвих недоліків в організації обліку та контролю на підприємстві, на наш погляд, є відсутність Наказу про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику. Це не дозволяє правильно та раціонально організувати обліковий процес, сприяє виникненню викривлень у відображенні фінансово-господарської діяльності підприємства.

У ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС» не створено постійно діючої комісії з проведення

інвентаризації активів і зобов'язань.

На підприємстві при випуску готової продукції з виробництва, у Відомості випуску готової продукції не передбачено розрахунок собівартості прийнятої за накладними продукції.

Під час отримання готової продукції з виробництва та відвантаженні її у відповідних накладних не зазначається, з якого саме цеху було випущено продукцію.

На підприємстві доволі часто спостерігається повернення покупцями раніше відвантаженої продукції і під час повернення продукції покупцями в накладних не зазначаються причини.

При формуванні оборотно-сальдових відомостей до синтетичних і аналітичних рахунків не відображається кореспонденція рахунків.

Формування податкових накладних передбачає заповнення усіх необхідних реквізитів, але у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС» не зазначається форма розрахунків та умови поставки.

Коригуюча накладна не містить записів стосовно того, у зв'язку з чим виникла необхідність коригування.

В процесі дослідження було встановлено випадки відсутності Актів про брак, хоча сам факт виявлення браку був відзначений у Рапорті начальника цеху.

В іншому випадку, спостерігалась ситуація, коли Акт про брак було складено і відмічено, що є винуватець, але до нього не було застосовано ніяких санкцій. Тобто, утримання із заробітної плати винуватця не проводилися.

В Акті на інше списання продукції не вказується, чи то списання відбулося в межах чи поза межами норм природного убутку.

Нами встановлено неодноразові факти несвоєчасного повернення накладних експедиторами. На підприємстві це настільки звичайні факти, що їм навіть, надали назву «незавершені накладні». Це, на наш погляд, є суттєвим порушенням.

Майже кожне підприємство, у тому числі і ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС», змінює та удосконалює документи бухгалтерського обліку, адаптуючи їх до своєї специфіки, але передбачити усього, практично неможливо.

З метою усунення вказаних недоліків і удосконалення організації обліку і контролю руху готової продукції у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС» ми пропонуємо до застосування наступні рекомендації:

Для врегулювання організації облікового процесу, вважаємо за необхідне видати та ввести до практики використання Наказ про організацію обліку та облікову політику.

Вважаємо, що на підприємстві необхідно покращити складське господарство, зокрема систематично перевіряти та своєчасно налагоджувати вагово-вимірвальну техніку.

З метою усунення недоліку стосовно відсутності постійно діючої інвентаризаційної комісії, нами запропоновано включення до Наказу про організацію обліку і облікову політику і затвердження відповідної комісії.

У Відомості випуску готової продукції слід довести розрахунок собівартості продукції.

Бажано було б зазначати у відомості приймально-здавальних накладних номери або найменування цехів, з яких надходять ці накладні, для зручності ведення обліку по цехам, наприклад, у разі перевиконання плану можна визначити бригаду, яка підлягає преміюванню.

Для більш точного обліку в накладній на повернення продукції необхідно зазначати, з якої причини відбувається її повернення покупцями.

З метою досягнення більшої зручності, доцільно в оборотно-сальдових відомостях ввести кореспонденцію рахунків.

У податковій накладній слід зазначати умови поставки, тобто форму договору, та форму розрахунків (розрахунок готівкою, оплата з розрахункового рахунку у безготівковій формі, вексель, бартер тощо). Умова поставки є необхідним реквізитом, так як вона виступає підставою для здійснення відвантаження продукції замовникам.

Для правильного і точного здійснення коригування, коригуюча товарна накладна повинна містити усі необхідні реквізити, у тому числі причину виникнення коригування. З метою недопущення викривлення подібних зобов'язань з ПДВ

необхідно ввести в практику щоденне виписування податкових накладних не тільки окремим «особливо важливим» покупцям, а й всім покупцям готової продукції підприємства.

Кожний без винятку випадок допущення браку необхідно відображати відповідним Актом про брак. А до винуватців його застосовувати відповідні заходи.

Ввести до практики використання відображення списання готової продукції в межах та поза межами норм природного убутку, що передбачено чинним законодавством.

Посилити контроль фінансової дисципліни у взаємовідносинах підприємства з експедиторами, не допускаючи випадків виникнення «незавершених накладних».

Вважаємо, що реалізація запропонованих нами рекомендацій дозволить суттєво покращити практику обліку і контролю готової продукції у ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС».

04 травня 2020 року

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар Ю. А. Внутрішній контроль і внутрішній аудит, як необхідність успішної діяльності для підприємств, установ, організацій вітчизняної економіки URL: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/4000/1/31%20bondar_168-171.pdf. (дата звернення: 10.03.2020).
2. Бутинець Ф. Ф. Аудит: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець. Житомир: ПП «Рута», 2009. 512 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутиця. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.
4. Бухгалтерський облік в галузях народного господарства: Підручник / [О. В. Зінкевич, С. О. Левицька, М. М. Мосійчук, І. П. Нагавичко, О. Б. Немкович]. Рівне: НУВГП, 2006. 268 с.
5. Вороніна В. А. Особливості документального відображення руху готової продукції / В. А. Вороніна, В. В. Черниш // Кримський економічний вісник. № 2 (03) Частина I. 2013. С.75-77. URL: <http://www.economics.crimea.ua/>. (дата звернення: 02.03.2020).
6. Гарасим П. М. Фінансовий, управлінський та податковий облік: навч. посіб. / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. Тернопіль: Економічна думка. 2003. 522 с.
7. Гливенко В. В. Удосконалення внутрішнього контролю за рухом готової продукції на підприємстві / В. В. Гливенко // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: I Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 11.12.15 р.): тези доповідей. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. С. 115-116.
8. Губа Є. Себестоимость и цена [Текст] / Є. Губа // Справочник экономиста. 2011. С. 5.

9. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. / Н. В. Гудзь. К.: ЦУЛ, 2016. 424 с.
10. Економіка підприємства: Навч. посіб. / [Круш П. В., Подвігіна В. І., Сердюк Б. М. та ін.]. К.: Ельга-Н., КНТ, 2007. 780 с.
11. Задюєнко Ж.В. Проблеми обліку та аналізу готової продукції та її реалізації / Ж. В. Задюєнко // Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. вип. 4. С. 981-984.
- 12 Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р №996-XIV.
13. Занько Б. Готова продукція: особливості обліку [Електронний ресурс] / Б. Занько // Вісник. Офіційно про податки. 2017. № 11 (915). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/publication/100004373-gotova-produktsiya-osoblivosti-obliku?issue=5581>. (дата звернення: 15.03.2020).
14. Івахненко, В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посіб./ В.М.Івахненко, М.І.Горбаток. [4-те вид.]. К.: КНЕУ, 2016. 302 с.
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 21.12.1999 № 291, зі змінами і доповненнями / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 10.03.2020).
16. Кожинов В.Я. Основы бухгалтерского учета. URL: <http://refdb.ru/look/2831079.html>. (дата звернення: 15.03.2020).
17. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту. Навчальний посібник / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. К: Каравела, 2016. 560 с.
18. Лютова Г. М. Методичні аспекти обліку готової продукції / Г. М. Лютова // Фінансовий простір. 2017. № 1 (25). URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1701/17lgmogr.pdf>. (дата звернення: 20.03.2020).
19. Марченко Д.М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств / Д.М. Марченко, Г.М. Яровенко // Актуальні проблеми економіки. 2016. №2. С. 163-171.

20. Методи оцінки готової продукції // Портал навчальної інформації. URL: <http://ni.biz.ua/6-4/21429.html>. (дата звернення: 10.03.2020).

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» від 01.01.12 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021. (дата звернення: 03.03.2020).

22. М. Мірошник. Документальне оформлення операцій, що підтверджують витрати URL: <http://audit-vutrat.blogspot.com/2016/06/documents.html>. (дата звернення: 10.03.2020).

23. Мурашко В. М. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: навч. посіб. / В. М. Мурашко, Т. М. Сторожук, О. В. Мурашко. К.: ЦУЛ, 2003. 311 с.

24. Мурашко Т. Д. Первинні документи бухгалтерського обліку / Т. Д. Мурашко // Вісник. Право знати все про податки і збори. 2016. № 35: Первинні документи. С. 4-23.

25. Нападовская Л.В. Управленческий учет: суть, значение и рекомендации по его использованию в практической деятельности отечественных предприятий / Л. В. Нападовская // Бухгалтерский учет и аудит. 2005. № 8. С. 50-62.

26. Національний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом МФУ №73 від 07.02.2013р.

27. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій: монографія / Р. Ф. Бруханський, П. Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2017. 388 с.

28. Осадча Г. Г. Облік готової продукції та його науково-методичні аспекти на сучасному промисловому підприємстві / Г. Г. Осадча, Ю. Л. Темчишина, Д. Насідзе // Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 16. 2017. С.894-898.

29. Островерха Р.Е. Організація обліку. Навч. посіб. /Р.Е. Островерха перероб. та доп. К: «Центр учбової літератури», 2017. 568 с.

30. Писаренко Т. М. Характеристика діючої методики організації обліку готової продукції / Т.М. Писаренко // Економічні науки. (Серія «Облік і фінанси»). Вип. 12 (45). Ч. 1. 2015. С.231-239.

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246, зі змінами та доповненнями Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99/> (дата звернення: 10.03.2020).

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318, зі змінами та доповненнями Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. (дата звернення: 10.03.2020).

33. Пуцентейло П. Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства / П. Р. Пуцентейло // Сталий розвиток економіки. 2015. № 1 (26). С. 168-174.

34. Пушкар М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.06.04 бухгалтерський облік, аналіз та аудит / М. С. Пушкар. Тернопіль: ТАНГ, 2000. 422 с.

35. Слюсарчук Л. І. Грошова система – інструмент стабілізації економіки України / Л. І. Слюсарчук, Я. Д. Слюсарчук // Науковий вісник Академії муніципального управління (Серія «Економіка»). 2012. Вип. 11. С. 192-199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2012_11_24. (дата звернення: 20.03.2020).

36. Слюсарчук Л. І. Облік готової продукції та її реалізації / Л. І. Слюсарчук // Вісник податкової служби України. 2010. № 29. С.42. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=74825>. (дата звернення: 20.03.2020).

37. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб., 3-тє вид., перероб. і доп. / В. В. Сопко. К.: КНЕУ, 2000. 578 с.

38. Спільник І. В. Економічний аналіз: навчально-методичний комплекс дисципліни / І. В. Спільник, О. М. Загородна. Тернопіль: ТНЕУ, 2012. 432 с.

39. Стаселович В. А. Международные стандарты финансовой отчетности, регулирующие учет готовой продукции и ее реализации // Молодой ученый. 2015. №23. С. 655-659. URL: <https://moluch.ru/archive/103/23919/>. (дата звернення: 10.03.2020).

40. Ступінська М.В. Організація внутрішньогосподарського контролю запасів на підприємстві / М.В. Ступінська // Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 8. С. 84-86
41. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку: Підручник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. К.: Каравела, 2009. 624 с.
42. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. К.: Каравела, 2009. 432 с.
43. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: [підруч.] / Н.М.Ткаченко. К.: Алерта, 2006. 180 с.
44. Фактори, що впливають на прибуток від реалізації // Фінасова аналітика. URL: <http://www.finalearn.com/lifers-495-1.html>. (дата звернення: 09.03.2020).
45. Федосова Т. В. Бухгалтерский учет / Т. В. Федосова Таганрог: ТТИ ЮФУ, 2007 г. 364 с. URL: http://www.aup.ru/books/m176/7_1.htm. (дата звернення: 01.03.2020).
46. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посіб. / [Хом'як Р.Л., Партин Г.О., Корягін М.В. та ін.]; за ред. Р. Л. Хом'яка. 2-е вид. Львів: «Інтелект-Захід», 2003. 820 с.
47. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / В. Г. Швець. К.: Знання Прес, 2009. 444 с.
48. Яценко В. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення / В. М Яценко, Н. О. Пронь // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету (Серія «Економічні науки»). 2009. № 22 (2). С. 3-7.